

АДВІЦІА РОМЖЪСКЪ

ГАЗЕТЬ ПОЛІТИКЪ, ШІ ЛІТЕРАЛЬ

АВЕІЛЬ МОЛДАУЕ

GAZETTE POLITIQUE ET LITTERAIRE

НОВІТАДЕ ДІН АФАРЪ

—♦— Т ЄРЧІА.

Скірів де ла Смірна де ла 1 Септ: кумкъ ескадра Енглезъ саў 8ніт къ флота Отоганъ а лві Капітан паша, ші къ амжідожъ аў вінти спре Архіпелагъ де амбѣз-ї (маркѣнѣгръ) Васвл Францієж Жєпітер, къ бандіера адміралъві Галва аў плекат лн 5 Септ: ла Туніс спре а мерце де аколо ла Туніс. Осман-бенів, трімісл дін партъ а лві Капітан паша, дупъ че аў прїміт де ла міністерів къ веніте інструкцій, саў фінтурнат тар ла флотъ.

Хасан-Паша, фостъл губернатор де Трапіоліс, аў сосіт лн 12 Август ти капітадж.

Атэт ліче кум ші ла Смірна старѣ санкції 8рмѣзъ а фі фінпакетадре, атеміне епідемія саў маї потоміт ла Трапезунт ші ла Бурса.

Дін новіталіе де ла Александрия, дін 4 Септемврі, сз аратъ кумкъ Мехмед-Алі Паша ар фі піржіт де одатъ планівіле сале де індепенденціе (нейтрінаре). Ел аў пілтіт трівутъл (дашдіа) са кэтръ Аналта Порту, арепт ачев саў піс ла коле къ негузіторії Анастасії ші Патра карій аў трімес ла Константінополі поліщъ лн сомъ де 900,000 талері (14 міліоне леї) прїміш пентръ ачевста вумбак.

Еходе Оріент, дін 10 Септ: фінре-

дінцадзъ деспре платы трівутълі. Мехмед-Алі саў фост фінтурнат не а са флотъ лн 3 Септ: ші дупъ тры 5іле саў фінтурнат тар ла Каіро. Съ паре кумкъ дескоперінд та провінція Сенар(*) ві де 48р, аре скопос а сколе де аколо ачест метал, де ші ачевстъ операціе есте супуск мілтор грејтці атэт локале кэт ші а лівітцій лакшігорілор дін ачеве пірці.

—♦— ГРЕЧІА.

Скірів де ла Атіна дін 18 Септемврі кумкъ М. С. Ампірлатъл Росії, лн епоха петречерії сале ла Баваріа, аў дат поронкъ а съ пілті ал трыле шір а фінпримутълі Греції. Прін ачевстъ марінімоатъ хотіріре сз вор літъмопіца мілтє неадунісбрі лн каре сз афлз Греціа.

—♦— ПРѢСІА.

М. М. Сале Ампірлатъл ші Ампірлатъса Росії, фінпревінкъ къ стрзлачіта лор фаміліе

(*) Сенар есте о царь а Егієпілуї де сус купрінь фінтур доуь рамурі а рілуї Ніл, пуміте аіче чеї алласшу ті чел альу, дела 16 піи ла 10 град льціме юрдікъ, адекъ апроапе де зона че ферішіе. Фінпіцдеръ цьрі есте де 100 міле (чвс) ші де 30 міле лапіь, ші Сенар есте супус луї Мехмед-Алі де ла апул 1821. Лъкушорії сипп Негірі съваніці, фісъ адміністрація луї Мехмед щіе аі фінріна, ші къцва дін фінвъзації геологі (Фі щінца пъмъшшулі) ау къльторіш пе аколо ку осінтураціе департъ, ті ау адус деспре ачевстъ парще а лумеі щінца де каре Географія ера пінъ акума ліпсіш.

аă сосіт ла Свінемюнд дн 3 Октомвріе (21 Септ:) ші с'аă ăмвэркат дĕпе васл I ж о р а , асупра лгі Еркслес, порніндăсе кă үн ванн прійнчос дін ліман ла $5\frac{1}{2}$ чѣсчр. М. С. ăмпэрратъл аă біневоіт а пріймі дрегэторіїе політій асупра васлăгі сеă, гар М. С. ăмпэрратъса аă ăнбоіт аăдіенца че дօрѣ дօвзажнї тінере фії-чес ăмвэркате дн аăв ші кă вăспеле Росіенеці ăмподобіт пе кап, ші каре аă ăхрэжіт Мэріеї Сале үн дар де флорі ăгѓнда, о а біневоі съле ее кă сіне ла Сан-Петерсбург. 200 персоане аă ăсоціїт пе М. М. Сале асупра вăсвлăгі прійн-циеса Кліроноамъ ші тă ăрат пріи стрігэрі пофторіт де: ăра! ла каре М. С. ăмпэрратъл аă мăлцзміт ăнфіцишнадăсе асупра акоперзмнитъл вăсвлăгі Еркслес ші ăнкінжнадăсе кă каскета, ăннд ăр aer тăнбріле вăсвлăгі аă ăрат де тăрій оř.

КРѢІА ЛОМБАРДО-ВЕНЕЦІАНЪ.

М. С. ăмпэрратъл аă ăрчетат дн 29 Септемвріе ла Верона тоате ашевзмнитури-ле пъвліче ăнсоціїт фїнда де Архідака віце-країл. Дăпз мăлз ла 4 чѣсчр. М. С. ăмп-реңнз кă М. С. ăмпэрратъса, ші тоате фамілія і кăртѣ ăмпэрратъскъ аă мэрс дн ăм-фітеатръл, че есте үн монумент Роман, гар акъ съ афла ăмподобіт ка үн темплъ де сефаре, ші үнде съ продвчѣ соціетатѣ де акробації ші де квазріе а францілор Фэро.

Дн 30 Септемвріе, дăпз че аă прійміт дн аăдіенцие де адіо пе тоате ăнсемнателе дрегэторії, М. М. Сале сăă порніт де ла Верона ші аă сосіт тог дн ачеіа ăні ла Ві-сенца.

Дн 5 Октомвріе, М. М. Сале ăмпэрратъл ші ăмпэрратъса аă фэкѣт а лор ăнтараре солене-лăз ла Венеція дн ăнндăтала ăнсемнатэл прін програма де майнаінте ші үнде і ащепта ăнкъ маї стрзлăгітз прійміре ші сербэр. Тоате дрегэторіїе ші гăбернаторъл провін-циїлор Венеціане ащепта ла Фэзіна пе М. М. Сале че с'аă коборіт аколо дін тăрзсчр; дін-

тăн павілон елегант, М. М. Сале аă пăшіт ла ăлокъл ăмвэркациї, үнде ера прегэтіт үн вăс фримос ăмподобіт, попоръл съ ăндога пе малърі-ле ăнналълă, а сале стрігэрі де вăкъріе, деть-нзріле тăнбрілор ші сънарѣ мăлзічї аă фост сем-нзл ăмвэркациї М. М. Сале, каре апої ла 3 чѣсчр. дăпз мăлз сăă коборіт пе ăскат, ші ăмпреднз кă тоате Кăртѣ аă мэрс ăндана ла вісеріка Сан-Маркъ спре а фі фацъ ла Тедеум сефат де Патріархъл. Дăпз ачеіа дн міжлокъл тăрпелор че ста дн шірүр, М. М. Сале аă мэрс ла палатъл ăмп-Крэсек. Сара політія ера стрзлăгіт јăвмінатъ.

ФРАНЦІА.

Амбасадоръл ăнлатеї Порці дн Франція, Ахмед Феті Паши, аă сосіт дескрумд ла Париjs, дăпз че аă петрекът о парте а Італіеї фі-їнда дн дескрумт чел ăнтзі Тăрк че с'аă прій-міт дн аăдіенцие де С. С. Папа. Ел аă ві-жітат пе мăлці прінці а Германії ăр аса кале, а-пої аă ăхрэжіт дін парте М. С. Сълтанълай Крэсей Вікторія ăр Англія үн прещіос колан де діаманте ші ăгѓнне кă ăнфра М. Сале Сълта-ннадă. Ел есте ăнсарчінат а декора кă ордінъл де Нішан-Іфтіхар пе генералъл Гіллеміно, ші пе вро ăнцва алці дрегэторі че съ афла май-нзінте дн амбасадж ла Константінополі.

Де ла Оран скрів дн 26 Септемвріе към-къ тăрпеле лгі Абд-ел-Кадер, пэттіміс о ăн-Фрэнціе ăнлainte де Аїн Маїдех, үнде піер-дăсе мăлці оамені ші матеріалъл де ăзхар.

МАРЕ БРІТАНІА.

Газета Морнінг-Хронік ле кăпрінде о скріодаре де ла Константінополі дн 6 Ав-густ ăр каре съ адевереск ăнчінцэріле жиран-лăлълă де Смірна деспре асалтъл Персіанілор асупра четвacci Херат. Спун кă тоці ăнлăш-офицері дн армія Персіанъл аă періт ăр аседіе; ăтре чиї морці, съ афлъ асеміне генералъл Полонеҳ Боровски. Съ крëдѣ кă Шахъл аă ăздикат

асадіа, дар Франції съ ва фаче къ атѣта маї грѣш, фінда къ пріи тренерѣ армії съ француз-тієса цара фоарте, ші акъм вор ліпсі міжлоачеле дѣ транспорт. Персіанії съніт ф маре немълцъ-міре къ губернія Шахълъї, ші поате къ ф времѣ фтоарчериі сале ла Техеран о вор арзта. Ваасл дѣ вапор а Езфатълъї сосісе ф каналъ ла Тетъга маї фос дѣ Хіт, ші апої літрасъ ф ріла Тігріс о мілк дѣпартре дѣ ла Багдат. Де акою, васл дѣ плютѣръ мар фи юсъл рівльї пози ла Басора, спре а лъа нозъ амбаркаціе дін Індіа, ші съ ва франція ла Багдад къ капіталу Дінх, че съ афлк акою болна.

Джунглітоаріе Індії ныміте Баіадере дѣ сопіт фи 28 Септемвріе ла Лондра асупра үнгі вас дѣ вапор дѣ ла Багдад. Д. Іатес діректоръл театрълъ үнде съніт ангажъїте ші альтор а драмеї үнде еле съ вор фінфіциша, ле аш прийміт пе үскат. Еле дѣ пютіміт фи времѣ плютѣрѣ фоамѣ, къї німе ле дѣ пютіт франдемна а густа дін вѣкате че ны ера прегзтіте ф сфинцітеле лор ваке. Дар діректоръл вакмії дѣ фост діестъл фінгзідітор спре а съ адъче пе үскат а лор ваке пентръ вѣкате. Нымай фоарте пѹції дѣ пютіт съ вадж пе джунглітоареле ф вак, мар коворіндъссе, еле ера фіховате къ мінітале албастре лкът мълцімѣ адънатъ ны ле дѣ пютіт веде. Драма че саѣ композ. Інадіїс пентръ Багдадереле, ші фи каре еле съ вор фінфіциша, есте фінтеамеетж пе вро ката ваке үскат релігіосе а цзрї лор.

Фойе Енгледже фінсмінѣз необічнігіта лѣ-
кадре че үрмѣзъ акъма фи департаментъл ін-
тересъріор стрзіне. Фи 14 Септ: саѣ ек-
спедиціт депеша (пороній) ла Шарже, д'афері
Брітанічесї дін С. Петербург ші Техеран, ші
пісте доѣж зіле лі саѣ маї трімес мар алте
депеше, асеміне ші лві лорд Понсомбей ла Кон-
стантінополі ші ла генерал губернаторъл Ін-
дійлор-рзсерітале нору Авланд. Амбасадоръл
Трчії към ші азел а Персії дѣ авѣт фі-
десітє конференції къ міністриї Енгледже.

Газетеле дѣ Лондра тот фінк ны къпрінд новітале дѣпартъл деспре експедиція Брітанікъ дін Персія. Дар газета міністеріалж зіче асупра фіншінцърї декларації дѣ рзбої: къ а-
чѣста ны съ паре а фі діевіратъ. Ачес-
те новітале адаог къмкъ фінфінцърї Персі-
анілор ар фі үрмат джидъсъ ї ла прода полі-
тієї кънд саѣ фінречієт ші къпрінші дѣлскі-
торї фінрмациї пѹції дѣ пютіт скзпа, перзінд
3000 оставші.

С ВІЦЕРА.

Лідатъ че саѣ къноскът ла Ценевра ордрул дѣ жѣр а генералъї Аімар кътру трапеле Францезе, хотаріте пентръ Свіцера (вежі ны-
мэръл тракт а Газетї), саѣ фінтрюніт сфатъл дѣ Стат ші дѣ рзбої, мар о
компаніе а корпосълъ дѣ үеніе дѣ къпрініе ф-
датъ вактіонъл дѣ Сан-Жервей; ла 2 чѣсърі
дѹпъ мѣзъ фи 29 Септемвріе съ ва фінтрюні
фінтрюгъл контігент дѣ трапеле пентръ каре
сфатъл Статълъ дѣ словозіт о прокламаціе.

Дѣ ла Швіх фіншінцъзъ дін 3 Октомвріе үрмѣтодреле: трапеле дін кантонъл Вадт дѣ сопіт ла Ценевра фи 1 Октомвріе; алтеде п҃дѣскълѣ пе ла мѣнтеле Жієра; 80 дѣ тунгърі стаѣ ла Ценевра прегзтіте, үн схолер фи віретъ дѣ 22 ані а схолеї політехніче дѣ ла Паріс,
погацъєще мѣсъріе дѣ апзраде. Кантонъл Берн дѣ кемат съ се фінтрюніска 1 ші 2
контігент прекъм ші трїї компанії ла Кнєх-
тенхофер; ла Базел, ла Фрайбург асеміне съ фак
прегзтії мілітаре. Фи 1 Октомвріе саѣ л-
ціт новітала ла Ценевра, къмкъ Свіцера прі-
місіе декларація дѣ рзбої. Претвіндене съ
алкътвєск корпосърі дѣ болонтірі.

Седнца діестї дѣ 8 үрмат, ші дѣекла-
рат фи 4 Октомвріе къ конглозсъріе къмкъ чеерѣ
Францезе есте дізлегатъ пріи департарѣ лві
Лвіз Наполеон Бонапарте. О комісіе нымітъ, аве
съ фіншінцъзъ дѣ ачѣста пе амбасада Францез.

І Т А Л І А .

Скрай Ѱ де ла Рома къмкъ Речід-Паша, амбадорівъл **Д.** Порці ла Дондра, че соціе ла Чівіта-Векія къ үніпіроскаф **Отоман**, аш авут **15**. Септембріе о ашдіенцие ла **С. С. Папа**. Екс: Са ڦи үніформъ, ڦмподьвіт къ ордіне Тұрчесі ші къ ачел а крұчей чій марі де легіоне д'онер а **Франциї**, аш ڦмфзюшат къ ай скі тры фі ші къ а лор крестор, че есте үні авате (**кълагър**), **Францез**. Ачест діпломат аш ростіт ڦлімба **Францез** үні къважит прін каре аш ржспунис пе ڦкредінцел, че къ тры лғні майнаінте аш ашат **Фетхі-Ахмед** Паша, къмкъ, легзтұра де паче къ **С. С. Папа** ны ва фі де німікъ тұлебұратъ, ڦи време қында **М. С.** аш ڦкіжешлігіт протекцие ڦелігіоса ші четаңніңекъ тұттарорі ସұпашілор крестіні афлакторі ڦи аса **Імперіе**. **С. С. Папа** аш петрекут мұлат къ ачест ڦисимнат. **Мұслеман** ші ла ڏачерѣ са тау ҳазарзіт ڦисимнітоаре дарырі. **Ди 7**, Екс: Са аш плекат пе ла **Венеція** ла **Дондра**.

Політія ші ڦмпрецивріле нелс тәнніасе де Сполето, пагтімек де қақва айи мәре күтремірі де паманіт, ақұма съ ашде къмкъ дұпоз о фоарте мәре плоде, сафі ସұрат мәри стажнічі, ші къ дін ачеле ҳзіттарі ар фі ізевніт ашрі несіферіці де пұчіоса, ڦикжт есте тәмкъ ны къмба съ се дескідә аколо вре үні ной въланы **Фоко-еврекатор**.

І С В А Н І А .

О скрайсааре де ла Баіона ڦициїнцізж къ комендантул **Христіні** Зғрабано, аш атакат **Ди 20** Септембріе къ **800** оамені політія Гъевара (ڦи провінција **Алава**), ші фінд къ чій **80** Карлісті че алкътуға гарнізонула політій, сааш ڦмпротівіт къ ڦнаспіріре, апои Зғрабано аш дат фок політій, каре аш арс ڦитріккә афарж де үні кастел ڦиткіріт. Нымай **6** Карлісті аш ржеветтіт прін шірұріле **Христініенілор**, ачіланці аш періт къ іроізмъ.

Афлакид Еспарторо къмкъ Карлісті аш скопосл а съ ڦнаніті пэн ла **Паленціа**, аш ڦитрүніт пүтеріле сале ڦнармате ші ера ҳотаріт а ашепта пе ڦашманула **А** къмпұл вътказіл. **Ди 22** Септембріе, Карлісті аш атакат четатѣ **А** тәріті **Вілланьова** ڦи валѣ де **Мена**, ші пұцжы мәй ліпсѣ ка съ о қыпрындз. Генералула **Алаїс** ны аш мұріт пректім съ ڇічѣ, че ла аш фоарте прімеждіос ғашіт ла **Пленте** ла **Реїна**.

А З С Т Р А Л І А .

Крайл یевлілор **Сандвіч**: Тамеамаха **III**, аш словохіт о օրжидіре ла ସғұршітгул аш-**1837**, прін каре съ опреюще ڦелігіа католік пе ачеле իнсле. Шіч үн місіонар католік ны ва пұтѣ вені пе իнслз, ші капітанаул де корабіе че ар дебарка пе үскат үн місіонар католік ва плағті **10,000** долларі, ші корабіа і съ ва лә, де педжес әспрѣ ва пәтімі фіешкаре че ар воі съ ڦитроджкъ ڦи-**важтұра** леңій католіче.

В А Р И Е Т Җ І .

Пре ڄнігъ ڦиразтаціт фанте че съ въд пәнніндасъ прін лғме, де ڄнігъзере есте а беде ڦрмандасъ пе айре лғкіржі ڦибүнніттіце. **Філантропія**, әдека یәвірѣ де оменіре, қалта тоате қінуріле де а ڦитімпіна ненорочір съ а ڦидрепта челе ڦрмате. ڦитре мұлате атте сааш ڦиформат ڦи **Англія** о соціетате ныміт де наффраж, (ସғұрмарт ڪورسیلор) пентрұ де а ацивта пе ачий че пагтімек пе мәре асемене ненорочіре. Ақұма сааш іскодіт үн қай дін о матеріе ныміт: қавчук. Ачест қай ڄмфлат поате үніпінде **10** оамені, ші дез-ڄмфламадасъ, съ поате пәрта сұб-скоаре.

Соціетатѣ аре скопос а ڦиниарці ачест фелю де қайчे пе ла тоате пынктұріле үнде пе ڦәрмал մұрій аре ашкізате а сале пікеткі де ацивтор.